

det Ansvar, der vil blive lagt paa os, ikke vil blive saa svært at bære. Jeg henviser til, at der i de sidste Dage har været afholdt Toldmøder rundt omkring, bl. a. i den By, det ærede Medlem stammer fra, Randers, endvidere i Horsens, Odense og Silkeborg, og trods det, at det var det ærede Medlems Parti, der i ethvert Tilfælde i et Par af disse Byer indkaldte Møderne, og trods det, at det var de Herrens Toldordførere i Folketinget, der forelagde Sagerne, have Mødernes Deltagere dog med overvejende Flertal sluttet sig til det Standpunkt, mine Partifæller i Folketinget have hævdede. Jeg tillader mig derfor endnu en Gang at sige til det ærede Medlem og den Side, han repræsenterer: Lad Arbejderne om, hvilke Veje de ville gaa. Vile Arbejdsgiverne tjene Penge, maa de ikke bruge Arbejderne som Skalkeskjul for deres Udbytningslyster.

Brandes: Det ærede 3die Medlem for 9de Kreds (Stilling), som lige nu er blevet omtalt, rettede forleden til mig den Bæbrejdelse, at jeg ikke tog alvorligt nok paa de foreliggende Sager. Han gjorde det i saa højtidsfulde Udtryk, at jeg saavel som andre følte, at det laa ham meget paa Hjerte. Dette ærede Medlem eller, jeg fristes næsten paa Grund af den Tone, han talte i, til at sige: dette højærværdige Medlem gør mig Uret. Jeg ser paa disse Sager med den tilstrækkelige Alvor, men jeg tror i Modsætning til det ærede Medlem, at det ikke vil være muligt for dette høje Ting at behandle dem med saa stor Grundighed, som det ærede Medlem ønsker, selv om der ogsaa gives det noget mere Tid dertil, end man paa Forhaand skulde antage. Naar man ser hen til, hvad der er, blevet anvendt af Arbejde paa disse Sager, hvorledes der først er blevet nedsat en Kommission derom, hvorledes bagefter Centraladministrationen har gjort et stort Arbejde, hvorledes ganske sikkert ogsaa den højtærede Minister har gjort et Arbejde, som jeg anerkender, og hvorledes dernæst Folketinget og dets Udvalg have arbejdet, maa man vist komme til det Resultat, at man heroppe bør nøjes med, hvad der nu er gjort. Det vil være umuligt for Landstinget at gennemarbejde Forslagene paa ny. Man maatte saa i Virkeligheden nedsætte en Kommission igen, bestaaende af handlende, industri-drivende, Nationaløkonomer, Toldembedsmænd, Rigsdagsmænd osv. En saadan Kommission vilde tage adskillige Aar, disse Sager vilde saa igen komme tilbage

til Rigsdagen og atter der tage Aar, og man kan med Sikkerhed sige, at der saa paa ny vilde gaa en 5—10 Aar. Hvis man altsaa ønsker et Resultat nu, kan jeg ikke se rettere, end at man bliver nødt til at akkviescere noget ved det, man i Øjeblikket kan faa. Jeg for min Del har altid troet, at det var det rigtigste at komme med partielle Toldreformer. Jeg har aldrig rigtig troet, at man burde gaa i Lag med en almindelig Toldreform. Dette, at man i al Almindelighed siger, at Toldloven er saa gammel, giver jeg ikke meget for. Dette, at man siger, at den har Mark og Skilling i Stedet for Kroner og Øre, betyder ikke noget, man har jo med stor Lethed kunnet hjælpe sig dermed. I Virkeligheden mener jeg, den højtærede Minister var kommen lettere fra det, hvis han havde forsøgt en partiel Toldreform; men han har nu den Ærgerlighed, jeg meget godt forstaar, at være den eneste Finansminister siden Forfatningsforandringen, som har kunnet gennemføre en almindelig Reform af Toldloven. Hvis man, som det ærede Medlem, jeg omtalte, forlanger, vilde tage hver enkelt Industri, Haandværk og Virksomhed op til Undersøgelse og Behandling, saa blev man ikke færdig. Man ser det bedst af selve Regeringsforslaget og den Skæbne, det har faaet. Det er jo ikke saadan, at vi have det for os akkurat saaledes, som da det blev forelagt. Skønt man i Virkeligheden den Gang hævdede, at det var et fortræffeligt Forslag, og at man ikke behøvede at gøre noget ved det, har man dog alligevel i Folketinget ved 2den og ogsaa ved 3die Behandling gjort væsentlige Indrømmelser fra Regeringens Side ogsaa med Hensyn til Beskyttelsen. Hvis man f. Eks. tager Sukkeret, viser det sig allerbedst. Den højtærede Minister kom med et Forslag om Sukkeret, som han ansaa for et godt og brugeligt Forslag i enhver Henseende, og dog er der under Forhandlingerne — som den næstforegaaende Taler omtalte — foretaget meget store Forandringer. Der er foretaget Forandringer i anden Sats, og der er nu af den højtærede Minister i hans Indledningsforedrag nævnt, at han er villig til at gaa endnu videre med Hensyn til Forhandlingerne om dette Punkt. Det er jo en Position, som, efter hvad den højtærede Minister selv mener, ikke vil medføre nogen væsentlig Forandring i Statskassens Indtægter, men det, der skulde opnaas ved denne Lejlighed, var, at Sukkeret blev billigere, idet man tog nogen Beskyttelse